

**UCHWAŁA NR XXXI/355/23
RADY GMINY BOBROWICE**

z dnia 28 marca 2023 r.

w sprawie sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrowicach za 2022 r.

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrowicach za 2022 r.” stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Łukasz Kameduła

Wstęp

Na terenie Gminy Bobrowice realizacją zadań z zakresu pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego działalność określa statut, ustawy i przepisy wykonawcze do ustaw. Zgodnie z art. 2 ustawy o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Przed pomocą społeczną stoi wiele zadań. Ośrodek Pomocy Społecznej to miejsce, gdzie powinno się uzyskać informację, poradę i niezbędne wsparcie wtedy, gdy jest to konieczne z powodu utraty pracy, długotrwałej choroby, niezaradności życiowej, klęski żywiołowej. Jest to też instytucja, która ma za zadanie ułatwić zmianę trudnej sytuacji, wskazać drogę wyjścia, ochronić przed złymi skutkami wynikającymi z poczucia zagrożenia, utraty bezpieczeństwa socjalnego i społecznego. Prawo do świadczeń pieniężnych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza: 776 zł dla osoby samotnej i 600 zł na osobę w rodzinie przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednej z przesłanek określonej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu, zdarzenia losowego, klęski żywiołowej. Osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 200 % kryterium dochodowego, mogły korzystać z pomocy w formie dożywiania w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrowicach realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2022 r. udzielił pomocy bez względu na rodzaj, źródło finansowania i formę dla 86 rodzin, w skład których wchodziło 122 osób w rodzinach.

1.1. ORGANIZACJA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrowicach jest jednostką organizacyjną gminy powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrowicach głównie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2021 r.,

poz. 2268 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ustawy. Zakres działania GOPS obejmuje również zadania wynikające z innych ustaw, w szczególności z:

- 1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40);
- 2) ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tj. Dz. U. z 2022 poz. 530);
- 3) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.);
- 4) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2022 poz. 2000 ze zm.);
- 5) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 390);
- 6) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.);
- 7) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);
- 8) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 ze zm.);
- 9) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. 2021 poz. 1744 ze zm.);
- 10) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 11) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.);
- 12) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123);
- 13) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 ze zm.);
- 14) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm.);
- 15) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.);
- 16) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2022r. poz. 690 ze zm.);
- 17) uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz.1007 ze zm.);
- 18) inne ustawy oraz przepisy szczególne dotyczące jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i samorządowych jednostek budżetowych.

Klientami pomocy społecznej są głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym. Powody przyznania pomocy przez GOPS w Bobrowicach przedstawia poniższa tabela:

Powody przyznania pomocy przez GOPS w roku 2022		
1.	ubóstwo	46 rodzin
2.	bezrobocie	15 rodzin
3.	niepełnosprawność	48 rodzin

4.	długotrwała lub ciężka choroba	11 rodzin
5.	potrzeba ochrony macierzyństwa	10 rodzin
6.	bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	6 rodzin
7.	zdarzenie losowe	1 rodzina

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom lub rodzinom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza netto miesięcznie:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600,00 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wyżej wymienionych.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przy czym pomoc ta może być świadczona w formie pieniężnej lub niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy jest wywiad rodzinny przeprowadzony przez pracownika socjalnego i wydana na tej podstawie decyzja.

Budżet GOPS w 2022 r. stanowiła:

- dotacja z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zleconych,
- dotacja z budżetu gminy na realizację zadań własnych.

2. Realizacja ustawy o pomocy społecznej.

Struktura wypłaconych świadczeń w 2022 r.

1) zasiłki stałe – przyznawane są osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, które spełniają warunki ustawowe. Wydatkowano dotację z budżetu wojewody na wypłatę zasiłków w kwocie 184 496,00 zł;

2) zasiłki okresowe – przysługują w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, przy jednoczesnym spełnieniu warunków ustawowego kryterium dochodowego. Wydatkowano dotację z budżetu wojewody w wysokości 15 356,00zł;

3) zasiłki celowe w tym specjalne zasiłki celowe – zasiłki celowe to świadczenia pieniężne przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłki przyznawane były na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych tj. zakup żywności, odzieży, obuwia, opału, lekarstw, opłacenie energii elektrycznej, zdarzenie losowe. Udzielono, także schronienia jednej osobie bezdomnej. Wydatkowano kwotę 32 301,54 zł budżetu gminy;

4) odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej - 4 mieszkańców gminy przebywa w domach pomocy społecznej głównie z uwagi na potrzebę całodobowej opieki i pielęgnacji, z powodu złego stanu zdrowia lub podeszłego wieku. Na miejsce w Domu Pomocy Społecznej oczekują kolejne 2 osoby. Wydatkowano na ten cel kwotę 151 756,00 zł z budżetu gminy;

5) składki na ubezpieczenia zdrowotne - opłacane za osoby pobierające zasiłek stały. Wydatkowano dotację w kwocie 16 212,95 zł;

6) wypłata wynagrodzenia dla opiekuna prawnego - wynagrodzenie przyznane opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd stanowi świadczenie z pomocy społecznej. W roku 2022 opiekunami prawnymi były 3 osoby, którym wypłacano wynagrodzenie na podstawie 3 orzeczeń sądowych. Wydatkowano na ten cel dotację z budżetu wojewody w kwocie 13 233,00 zł;

7) usługi opiekuńcze - pomoc w tej formie przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi te mogą być przyznane także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. W roku 2022 4 mieszkańców gminy było objętych tą formą wsparcia. W roku 2022 pozyskano dotację w ramach rządowego programu „Opieka 75+” dla 5 osób korzystających z usług opiekuńczych w kwocie 7 605,00 zł. Z budżetu gminy wydatkowano kwotę 43 969,59 zł. W roku 2022 w celu realizacji zadania zatrudniony był pracownik na stanowisku opiekuna medycznego w pełnym wymiarze czasu pracy;

8) praca socjalna – z tej formy pomocy skorzystało 115 rodzin. Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej (bez względu na posiadany dochód) jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się o pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam, zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem;

9) prowadzenie i utrzymanie GOPS – na ten cel wydatkowaliśmy kwotę 56 498,85zł z dotacji oraz 547 215,98zł ze środków własnych. W roku 2022 zatrudnionych było 6 osób na pełen etat: 1 kierownik, 1 główny księgowy, 3 pracowników socjalnych, 1 referent, 1 opiekun medyczny i 1 asystent rodziny na umowę zlecenie. GOPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. W tym zadaniu dokonywane są wydatki na wynagrodzenia pracowników, odprawy emerytalne, szkolenia, delegacje, zakupy materiałów, obsługę informatyczną, telefony, obsługę bhp, prowizje bankowe, zakup usług itp.

3. Realizacja wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu ” na lata 2019-2023.

Pomoc społeczna w gminie obejmowała także realizację programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu”. Na realizację tego programu wydatkowano środki finansowe w łącznej wysokości: 60 000,00 zł czego kwota 19 050 zł pochodziła z budżetu gminy jako wkład własny, zaś kwotę 40 950,00 zł stanowiła dotacja z budżetu wojewody. W ramach tego programu dożywiano dzieci w szkołach i przedszkolach (na

terenie gminy i poza nią) oraz wypłacono zasiłki celowe na zakup żywności (w tym dla dzieci do czasu rozpoczęcia nauki szkolnej, osoby starsze, osoby bezrobotne i niepełnosprawne). Z dożywiania w placówkach oświatowych korzystało 29 dzieci, pomocą w formie zasiłków celowych objęto 55 osób.

4. Kolejnym zadaniem realizowanym w 2022 r. było „Dostarczanie żywności dla rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej”.

Forma pomocy niepieniężnej, jest to wydawanie żywności w ramach programu Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020. Żywność została przywieziona w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, który zajmuje się dystrybucją żywności. Pomocą zostało objętych 209 mieszkańców gminy. Pracownicy GOPS wydali 4 424,53 kg żywności dla osób potrzebujących.

5. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach realizacji tej ustawy, GOPS zatrudniał asystenta rodziny na umowę zlecenie, który świadczył wsparcie dla 4 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej. Wydatki na wynagrodzenie asystenta pochodziły z budżetu gminy oraz „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2022” ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Na ten cel wydatkowano środki finansowe w kwocie 16 770,00 zł. GOPS współfinansował także pobyt 5 dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 106 093,80 zł.

6. Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych i dodatkach energetycznych.

Osoby, które ze względu na niski poziom dochodów, nie są w stanie opłacać czynszu (bądź innych kosztów utrzymania mieszkania) mogą podjąć starania o uzyskanie specjalnej pomocy finansowej w formie dodatku mieszkaniowego. W 2022 r. na dodatki mieszkaniowe wydatkowano kwotę 7 127,15 zł dla 4 gospodarstw domowych (dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres sześciu miesięcy, ale jego wypłata podlega zawieszeniu w przypadku, gdy zarządca poinformuje o powstaniu zaległości wnioskodawcy dodatku, zaś odwieszany jest w przypadku, gdy zaległy czynsz zostanie uregulowany). Zryczałtowany dodatek energetyczny to forma pomocy finansowej dla osób pobierających dodatek mieszkaniowy. Pomoc ma na celu częściową rekompensatę kosztów zakupu energii elektrycznej.

W roku 2022 z tej formy pomocy skorzystała 1 rodzina, a na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 34,25 zł.

7. Realizacja ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie, tak jak osoby ubezpieczone) mają prawo osoby inne niż ubezpieczone posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej. Dokumentem potwierdzającym prawo do ww. świadczeń jest decyzja wójta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzji przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Jeżeli istnieje konieczność

dalszego leczenia, dłuższego niż 90 dni może zostać wydana kolejna decyzja. W 2022 roku wydano 3 decyzje przyznające i jedną odmowną.

8. Ustawa o Karcie Dużej Rodziny.

W 2022 r. można było uzyskać Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, która oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień dla rodzin z przynajmniej trójką dzieci lub dla rodziców, którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, ale w chwili składania wniosku nie mają na utrzymaniu co najmniej trojga dzieci spełniających warunki ustawy. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest niezależnie od dochodu. Jej posiadacze mają możliwość korzystania między innymi z oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju; otrzymują m.in. ustawowe zniżki, w opłatach, na przejazdy kolejowe. Zniżki w programie obok instytucji publicznych mogą oferować także przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”. Liczba instytucji i firm, które oferują zniżki rodzinom systematycznie się powiększa. Karta przyznawana jest bezpłatnie. W 2022 r. wydano 61 kart dla 29 rodzin wielodzietnych, w tym :

- dla rodziców i małżonków 44 karty,
- dla dzieci 17 kart.

Wydatkowana kwota na ten cel wynosi 261,00 zł.

9. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczeniami rodzinnymi są: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia rodzicielskie, składki społeczne, składki zdrowotne. Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 674 zł na osobę w rodzinie, natomiast 764 zł jeżeli w rodzinie jest niepełnosprawne dziecko.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. Od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkowało automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie

uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosi będzie 100 zł. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

W 2022 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych wydatkowano dotację w kwocie 1.131.363,57 zł w tym:

- na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 170.346,64 zł,
- na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka – 12.000,00 zł,
- na zasiłki pielęgnacyjne – 252.964,48 zł,
- na świadczenia pielęgnacyjne – 455.773,40 zł,
- na specjalny zasiłek opiekuńczy – 13.640,00 zł,
- na świadczenie rodzicielskie - 78.796,60 zł,
- na składki społeczne – 90.737,36 zł,
- na składki zdrowotne – 19.305,09 zł.

Świadczeniami rodzinnymi objęto 179 rodzin.

Na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano dotację w kwocie 37.800,00zł a świadczeniami z funduszu alimentacyjnego objęto 6 rodzin i prowadzono 8 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

10. Realizacja ustawy „Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w Programie „Rodzina 500+”, od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę. Wydatki poniesione z budżetu państwa na świadczenie wychowawcze w roku 2022 wynosiły 1.250.771,30 zł. Łączna liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w formie pieniężnej to 2501. Liczba rodzin z terenu Gminy Bobrowice mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego wynosiła 298.

Od 1 czerwca 2022 r. obsługę świadczeń wychowawczych przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Do zadań GOPS należy nadal obsługa nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych oraz świadczeń wychowawczych za okres do 31 maja 2022 r. podlegających koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

11. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Na terenie Gminy Bobrowice działa Zespół Interdyscyplinarny, którego zadaniem jest diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi, oświaty, organizacji pozarządowych. W roku 2022 Zespół Interdyscyplinarny pracował nad 12 Niebieskimi Kartami, działaniami objęto 12 rodzin, w skład których wchodziło 31 osób.

12. Dodatkowe zadania realizowane w roku 2022 wynikające z odrębnych przepisów i ustaw.

12.1. Dodatek osłonowy.

Na mocy ustawy z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym GOPS przyjął 403 wnioski o ten dodatek.

Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- 1) Jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzymało 400/500 zł* przy założeniu że jej dochód nie przekroczy 2100 złotych;
- 2) Gospodarstwo 2-3 osobowe otrzymało 600/750 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę;
- 3) Gospodarstwo 4-5 osobowe otrzymało 850 zł/1062,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę;
- 4) Gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzymało 1150 zł/ 1437,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę.

*kwota dofinansowania uzależniona była od źródła ogrzewania.

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek ten był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych wynosiła 20 zł.

Aby otrzymać dodatek osłonowy należało złożyć wniosek do 31 października 2022 r.

Pozytywnie rozpatrzono 390 wniosków.

W 2022 r. na wypłatę dodatków osłonowych wydatkowano dotację w kwocie 238.779,67 zł

12.2. Dodatek węglowy.

Na podstawie przepisów ustawy z 22 lipca 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692) GOPS przyjmował, rozpatrywał i wypłacał dodatki węglowe dla mieszkańców gminy.

Dodatek węglowy dla gospodarstwa domowego wynosił 3 000 złotych.

Wniosek o wypłatę dodatku węglowego należało złożyć do dnia 30 listopada 2022 r. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawiono bez rozpoznania. Otrzymano 719 wniosków z czego pozytywnie rozpatrzono 498.

W 2022r. na wypłatę dodatków węglowych wydatkowano ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 kwotę 1.494.000,00 zł.

12.3. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.

Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. poz.1967) określiła m.in. zasady i tryb przyznawania, wypłacania oraz wysokość dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, zwanego dalej „dodatkiem dla gospodarstw domowych”, oraz właściwość organów w tych sprawach.

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- 2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- 3) kocioł olejowy

– zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576 i 1967), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

- 1) 3000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2) 1000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) 500 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 4) 2000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych należało złożyć w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.

Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawiane były bez rozpoznania. Do tutejszego GOPS wpłynęły 444 wnioski. Pozytywnie rozpatrzono 432 wnioski.

W 2022r. na wypłatę dodatków dla gospodarstw domowych wydatkowano ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 kwotę 723.000,00 zł

12.4. Zaświadczenia dla celów programu „Czyste Powietrze”.

Osoba fizyczna, która zamierza ubiegać się o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu (Program "Czyste powietrze"), może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

W 2022 r. GOPS wydał 11 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu.

12.5. Realizacja programu Korpus Wsparcia Seniora.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Jest także odpowiedzią na potrzeby seniorów w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze

Rzeczypospolitej Polskiej. Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W roku 2022 zakupiono 7 opasek bezpieczeństwa i świadczone były usługi na odległość dla 9 osób. Rzeczywista liczba zgłoszeń do dystrybutora w roku 2022 wyniosła 21 w tym 1 zakończona interwencją służb ratunkowych.

12.6. Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy. Jednorazowe świadczenie 300 zł oraz dożywianie dzieci w szkole i w przedszkolu.

Obywatelom Ukrainy, którzy po 24 lutego 2022 r. przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Wniosek składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy albo osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem. Świadczenie zostało wypłacone dla 110 obywateli Ukrainy w kwocie 33 000,00 zł. Rodzic dziecka może zwrócić się z prośbą o dożywianie dziecka w szkole czy przedszkolu. Z tej formy pomocy skorzystało 18 dzieci w szkole oraz 3 dzieci w przedszkolu. Wydatkowana kwota na ten cel wyniosła 6 403,70 zł.

W realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy zaangażowani byli wszyscy pracownicy GOPS w Bobrowicach. Na prośbę Wojewody Lubuskiego sporządzany był wykaz osób, które zmuszone były uciekać przed działaniami wojennymi, który miał na celu określenie liczby osób przebywających na terenie Gminy Bobrowice oraz dostosowanie form pomocy. Praca socjalna prowadzona była z poszczególnymi osobami wymagającymi wsparcia. Pomoc m.in. w założeniu kont bankowych, złożeniu wniosków do ZUS, umówieniu wizyt lekarskich itp.

12.7. Świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy jest przyznawane na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wysokość świadczenia wynosi 40 zł za osobę za dzień, przy czym świadczenie to obejmuje zapewnienie zarówno koszty zakwaterowania jak i wyżywienia. Liczba obywateli Ukrainy objętych wnioskami w 2022 r. to 109 osób. Kwota wydatkowana na realizację tego zadania w roku 2022 wynosiła 293 976,00 zł.

12.8. Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2022.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością

samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

2) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wymienionymi, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.).

W roku 2022 usługami asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej zostały objęte 3 osoby dorosłe ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Kwota pozyskana na realizację programu to 65 381,18 zł.

13. Pozostałe działania na rzecz mieszkańców gminy.

W miesiącu październiku w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Bobrowicach odbył się Dzień Seniora którym uczestniczyło ponad 70 osób. W ramach środków finansowych GOPS przygotowano poczęstunek oraz upominki dla seniorów.

W związku z licznymi prośbami naszych podopiecznych w roku 2022 nie było możliwości zorganizowania spotkania wigilijnego dla osób starszych i samotnych. W ramach posiadanych środków finansowych przewidzianych na realizację zadania dla 52 mieszkańców gminy dostarczono potrawy i życzenia świąteczne w formie cateringu. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 4 687,20 zł.

Zakończenie:

Środki finansowe jakimi dysponował GOPS w 2022 r. pozwoliły na objęcie pomocą wszystkich rodzin, które złożyły wniosek i spełniły przesłanki ustawowe. Zgodnie z zasadami ustawowymi pomoc ukierunkowana była głównie na zaspokojenie całości bądź części niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, zapewnienie przynajmniej minimum środków do samodzielnej egzystencji. Zaznaczyć należy jednak, iż świadczenia pieniężne niezależnie od ich wielkości pozwalają jedynie łagodzić skutki ubóstwa. Bardzo ważnym elementem pomocy jest podejmowanie działań celem usunięcia trudnej sytuacji, a więc motywowanie rodzin oraz wskazywanie możliwości rozwiązania problemów we własnym zakresie. Działania o takim charakterze wchodzi w zakres prowadzonej przez pracowników socjalnych pracy socjalnej. Podczas swojej pracy poza przyznawaniem zasiłków zajmujemy się również rozwiązywaniem, bardzo trudnych spraw życiowych. Dużą satysfakcją dla nas jest obserwowanie pozytywnych zmian jakie dokonują się w rodzinach naszych podopiecznych za naszym pośrednictwem.

Praca w GOPS przez wzgląd na jej specyfikę jest często bardzo stresująca, gdyż nie jest to typowa praca biurowa, a praca skoncentrowana głównie na ludziach i ich problemach. Niejednokrotnie jesteśmy świadkami traumatycznych historii życiowych i pomimo zaangażowania instytucji pomocy społecznej i jej pracowników, nie zawsze udaje nam się rozwiązać problemów osób będących naszymi podopiecznymi zgodnie z naszymi zamierzeniami. Niestety coraz częściej korzystanie z pomocy materialnej sprzyja tworzeniu postaw roszczeniowych i zjawisku uzależnienia od instytucji pomocowej. Polega to między innymi na zrzuceniu odpowiedzialności za swój los i swoich bliskich na innych. Zadaniem naszym jest

wspieranie, a nie wyręczanie osób i ich rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, umożliwiając im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Tylko wspólne działanie wielu instytucji i osób daje szansę na kompleksową i długofalową pomoc osobom w trudnej sytuacji. Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko liczby przyznanych i wypłaconych świadczeń. To pomoc w rozwiązywaniu wielu skomplikowanych spraw życiowych. Nieocenioną rolę w niesieniu pomocy odgrywają osoby nie związane zawodowo z pomocą społeczną, są to m. in. sąsiedzi, sołtysi, radni i wielu innych ludzi, którzy potrafią dostrzec różnego rodzaju zagrożenia informując o tym na bieżąco Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrowicach.

Uzasadnienie

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest zasadne.